

ГАРДНЪР ДОЗОА МИРОТВОРЕЦЪТ

Превод от английски: [Неизвестен], 2002

chitanka.info

През нощта Рой сънува морето. Това му се случваше често. Когато на сутринта се събуди, вятърът, преминаващ през клоните на дърветата, издаваше звук, който наподобяваше едновременно въздишка и прибой. За миг му се стори, че си е отново у дома, в спретнатата тухлена къща до брега. Че не се бе случило нищо и че продължаваше да е изпълнен с надежда, пареща като рана.

— Мамо? — каза. Протегна се и седна на леглото в очакване краката му да докоснат една топла топка, кучето Тоби. Тоби винаги спеше до леглото му, свит на кравайче. Сънят обаче бързо се разсея и на негово място изплува действителността. С все още сънените си очи забеляза синкавата светлина, която се промъкваше през прозореца на покрива, усети твърдостта на старото армейско походно легло под себе си и съобрази, че не си е у дома, че вече нямаше дом, че за него вече никога повече нямаше да има дом.

Отметна одеялата и се изправи. В огромната таванска стая цареше ужасяващ студ. Зимата, най-тежката зима, която си спомняше, отмираще бавно. Грубото дървено дюшеме опари краката му като лед. Така или иначе, нямаше как да си легне повторно. Не и сега.

Всички останали деца все още спяха. Той премина покрай другите походни легла. Блъсна се в едно от тях, вследствие на което обитателят му изстена и започна да хърка по-силно, промуши се през сенките и се насочи към единичния прозорец. Бе достатъчно висок и можеше да го достигне, ако се изправеше на пръсти. Така и направи. Отвори прозореца. Старата дограма изстена и изпука и от нея се посипа гипсов прах. Потрепери от студ, когато хладният утринен вятър го удари в лицето, поигра си с косите му с призрачните си пръсти, а после се развилия из задушния таван като палаво дете, пуснато на свобода.

Вятърът ухаеше на борова смола и на влажна пръст, не на солено море и на приливи. Птичите звуци, носени от него, бяха чуруликането на сойки и косове, а не шумните крясъци на чайките. Все пак Рой се повдигна на лакти и се опита да погледне навън. Разумът му все още бе изпълнен с късове от сънища и мечти, така че едва ли не се настрои да види пред себе си океана, простиращ се от единия до другия край на хоризонта и изпрацащ малки спокойни вълни в посока към къщата. Вместо това видя как клоните на близките дървета се протягаха към сивото небе. Видя хамбара и стопанския двор, потънали в сенките.

Видя околните поля и неравния павиран път, и покритите с дървета хълмове, губещи се в далечината. В падинките се стелеше сребриста мъгла, която бавно отстъпваше.

Значи моментът все още не бе настъпил. Морето не го бе прогонило оттук... Засега.

Някъде на изток, невидими в полумрака, се намираха планините. Непосредствено отвъд тези планини се простираше морето, което бе сънувал. То вече тихо докосваше някогашните прашни планински миньорски градчета на Пенсилвания, внезапно превърнали се в морски пристанища. Там чакаше Атлантическият океан, задържан, поне за момента, от гърбавата стена на Апалачите. Океанът се намираше на около шейсетина километра оттук — сега обаче беше доста по-близо, отколкото само преди три години, тъй като междувременно бе успял да погълне много земя и да издави много градове.

Рой си спомни прилива, който бе наблюдавал в онази отдавнашна сутрин. Занимаваше се с някаква вече забравена игра и наблюдаваше как вълните прииждат, подобно на бавни маслени пластове или на тежък разтопен метал. Не престанаха да прииждат. Първоначално усети възбуда, когато видя как покриват най-високата линия на прилива. После, когато морето погълна целия плаж и започна търпеливо да покрива основата на кея, се почувства неловко. Когато то започна да се издига към върха на кея, изпита страх. Морето продължи да напредва, да се издига бавно и неуморно, без да спира и без да отстъпва. Когато покри горната част на кея и започна да се придвижва по ливадата пред неговия дом и да се доближава до краката му със стъклениците си пръсти, той започна да крещи. Когато водите наквасиха гуменките му, Рой уплашено се извърна, затича се по склона на хълма и със силни крясъци завика родителите си. Морето търпеливо го последва...

Учените окачествиха случилото се като „морска трансгресия“. Обикновените хора го нарекоха „Потопа“. Както и да го наричаха, то отми стария свят за вечни времена. Учените от дълги години бяха говорили за възможността от такова явление. Някои от тях дори обърнаха внимание на факта, че средните температури вече надвишаваха средните температури от времето между двата ледникови периода и че имаха тенденцията още да се повишават. Никой обаче не бе предположил, че антарктическият лед може да се разтопи с такава

бързина. През онези объркани седмици най-различни научни величия често твърдяха, че най-лошото е минало, че приливът най-сетне ще престане. Морето обаче продължи неуморно да напредва и да завзема все нови и нови километри от сушата. През едно катастрофално лято повиши равнището си с над сто метра, като заля низините на целия свят и те престанаха да съществуват. Само в Съединените щати морето погълна по-голямата част от източното крайбрежие чак до Апалачите, цялото западно крайбрежие на запад от Сиера и Каскейд, голяма част от Аляска и Хаваите, Флорида, крайбрежието на Залива, Източен Тексас и низините в долината на Мисисипи. Тънки водни пръсти проникнаха на север чак до Айова и Илиной. Река Сейнт Лорънс и Големите езера преляха и излязоха от бреговете си. Големите планини, Белите планини, планините Адирондак, Поконо, Катскил, Озарк, Тихоокеанските хребети — всичките се превърнаха в архипелази, обградени от надигащото се море.

Странното бе, че докато морето неуморно ги преследваше и тикаше към вътрешността, като ги прогонваше от едно временно убежище към друго, той така и не успя да се освободи от усещането, че лично е предизвикал Потопа. Струваше му се, че в онзи ден, докато си бе играл до кея, със своите думи и действия неволно бе възпроизвел някакъв старинен ритуал, който бе отприщил водните стихии, понесли се към сушата. Имаше чувството, че морето преследва именно него.

Чу се лай. Някакво куче лаеше из полята. Не беше обаче неговото куче. Неговото собствено куче бе мъртво. Бе умряло отдавна и белият му череп сега се търкаляше по морското дъно, което някога беше Бригантин, щат Ню Джърси, сега на сто метра дълбочина.

Изведнъж кожата му настръхна от студ и Рой започна да я разтрива с ръце. Върна се при походното си легло и взе бързо да се облича. Нямахме смисъл да си ляга повторно. Така или иначе, след минута или две Сара щеше да ги разбуди всичките. Денят бе започнал и той трябваше да мисли само за него. В бежанските лагери се беше научил, че трябва да се мисли само за текущия момент.

Когато се раздвижи из стаята, му се стори, че долови враждебни погледи откъм някои други походни легла. Сега, след като отвори прозореца, в помещението стана по-студено, а и той неизбежно бе вдигнал някакъв шум при обличането си. Макар и децата да ценяха всяка секунда от съня си, нямаше да посмеят да се оплачат. Тази мисъл

го изпълни със смесени чувства, едновременно с удоволствие и с болка, а на лицето му се появи бледа усмивка, която можеше да мине за насмешлива. Така беше. Можеха да го стрелкат сърдито с погледи от леглата си, да се преструват на заспали и да го ругаят под нос, но нямаше да се оплачат на никого. И със сигурност нямаше да му кажат нищо на него.

Измъкна се като призрак от все още смълчаната къща и прекоси двора, където потоци мъгла го обгърнаха със студени ръце и овлажниха лицето му с роса. Чичо му Абнър бе заел позиция до импровизирания нужник. Абнър изръмжа нещо като приветствие и двамата започнаха да пикаят мълчаливо, застанали един до друг. От урината им се надигна пара, която изпълни сивия утринен въздух.

Абнър отстъпи една крачка и започна да закопчава панталоните си.

— Момче, ти да не си започнало да биеш чекии? — подхвърли чичо му, без да го поглежда.

Рой поруменя.

— Не — отвърна, като се стараше да не запелтечи. — Не, господине.

— Гледам, че си започнал да се окосмяваш — каза Абнър. После се извърна към Рой бавно, сякаш тялото му бе тежка машина, която можеше да заеме позиция единствено с помощта на ръчки и лостове.

На утринната светлина лицето му изглеждаше твърдо като камък, но също така измъчено и старо. Уморен е, помисли си Рой. Толкова е уморен, сякаш едва му стигат силите просто за да стои изправен. Уморен и изхабен, като изтощените ниви около тях. Върху измъченото му лице само очите бяха живи. Бяха твърди и безмилостни като кремъци и се втренчваха в теб така, сякаш гледаха през тялото ти и наблюдаваха нещо отдалечено, което никой друг не можеше да види.

— Опитях се веднъж да ти обясня колко е важно да останеш чист — започна бавно Абнър. — Колко е важно да останеш неопетнен, да не се омърсяваш по никакъв начин. Опитях се да ти обясня това и се надявам, че си ме разбрал.

— Да, господине — съгласи се Рой.

Абнър колебливо размаха ръка, сякаш се опитваше да извае някакъв аргумент от въздуха.

— Думата ми е, Рой, че е много важно да разбереш. Всичко трябва да бъде *правилно*. Всичко трябва да бъде съвсем... правилно, иначе няма да се получи нищо. Трябва душата ти да е спокойна, момчето ми. Трябва да позволиш на Божията благодат да влезе в душата ти. Всичко зависи само от теб, ти трябва да допуснеш тази благодат, друг няма да го направи вместо теб. Това е толкова важно...

— Да, господине — отвърна Рой. — Разбирам.

— Искан ми се... — продължи Абнър, но замълча. Близо минута не си казаха нищо, дори погледите им не се срещнаха. Във въздуха вече се бе появила миризма на горени цепеници и се чу блъскането на врата в далечния край на къщата. Инстинктивно бяха насочили погледите си на изток, към откритото пространство. Слънцето се издигна иззад планините и дълга червена ивица върху пепелявото небе раздели хоризонта от ниските облаци. От края на света се появи лъч бяла слънчева светлина, който ги удари в очите. — Знам, момче, че някой ден ще се гордеем с теб — каза накрая Абнър.

Рой обаче не чу думите му, тъй като бе запленил от разтопения диск на слънцето. Продължи да примигва срещу него, докато очите го заболяха. Абнър положи ръка върху рамото на момчето. Ръката бе тежка и гореща, ръка на собственик, и Рой с досада я отблъсна, без да откъсва поглед от хоризонта. Абнър въздъхна, понечи да каже нещо, но се въздържа.

— Да вървим в къщата, момче, време ти е да закусиш.

Закуската, когато най-сетне стигнаха до нея след обичайните молитви на Абнър, се оказа необикновено богата. За братята имаше бисквити от орехи на хикория, пчелен мед и чаши с цикория. Дори другите бежански деца, които по време на дългата свирепа зима не ядоха почти нищо, получиха по няколко пръжки в овесената си каша. Рой, освен с бисквити и мед, закуси с яйца от див пуяк, индиански картофи и истинска свинска пържола. Тази сутрин около голямата маса цареше напрежение. Хенри и Люк гледаха строго и сърдито, Реймънд беше угрижен, а Албърт — направо уплашен. Бежанчетата се държаха така, че да не привлекат ничие внимание. Веселата госпожа Крамър бе весела, както винаги, и поглъщаше с удоволствие храната си. Намусената госпожа Зиглър, от която всички деца се страхуваха, очевидно бе плакала и не яде почти нищо. Лицето на Абнър беше строго и безизразно. От време на време оглеждаше със суров поглед

останалите братя, сякаш ги предизвикваше да оспорят неговото лидерство и духовно водачество. Рой имаше добър апетит и по време на закуската не позволяваше да го смущават отрицателните емоционални излъчвания около него. Спокойно и внимателно сдъвкваше и поглъщаше всеки залък върху чинията си. През последните два месеца бе успял донякъде да възстанови теглото си, макар и по старите критерии, някогашните критерии на мама отпреди четири години, все още беше безобразно слаб. В края на закуската от кухнята излезе госпожа Риърдън. Като сияеше с оправданата гордост на човек, постигнал едва ли не невъзможното, тя поднесе на Рой малък правоъгълен предмет, увит в лъскава кафява хартия. Той за миг се изуми, но после съобрази, че това наистина се бе случило. Шоколад „Хърши“, какъвто за последен път бе видял преди години. Стока, закупена от черния пазар, не ще и дума. Нещо, което тези дни трудно можеше да се открие в обеднялата източна част на страната и навярно струваше цяло състояние. Дори и някои от братята го гледаха със завист, а бежанчетата бяха направо зинали от удивление. Когато започна да сваля опаковката на шоколада, под която се появи бледокафявата му повърхност, на едно от децата започнаха буквално да му текат лигите.

След закуската останалите бежанчета — „мокрите гърбове“, както им викаха понякога подигравателно местните хора — бяха разделени на две групи. Едната беше определена този ден да помага на братята да обработват фермата на Абнър, а другата, по-голямата, бе натоварена на волска каруца (всъщност стар камион, на който бяха махнали кабината) и изпратена извън селото, за да се занимава с нещо, което много напомняше робски труд: поправка на пътища, тежка селска работа, трошене на камъни или сечене на трупи, възстановяване на къщи, хамбари и мостове, повредени или унищожени по време на изпълнените с хаос дни след Потопа. Федералното правителство — или това, което бе останало от него — правеше отчаяни, но не винаги успешни опити да опази разбитата и подивяваща страна от пълно разпадане, полагаше усилия да възстанови този Хъмпти Дъмпти, в който се бе превърнала Америка. За целта федералното правителство плащаше на Абнър и на други като него годишна субсидия във федерални ценни книжа, за да осигурят храна и подслон на бежанците от наводнените земи. Времената обаче бяха трудни и никой не

възразяваше, когато Абнър, за да съкрати разходите си, ги изпращаше да работят на всеки, който бе готов да плати или да даде стоки в замяна. Това, което бе останало от щатските и градските власти, също понякога използваше бежанците, възрастни и деца, за да работят без пари „за общото благо, което е така важно в тези трудни времена“.

Понякога, когато се мотаеше из фермата без работа, Рой почти съжеляваше, че не са го включили в някоя трудова бригада. Именно „почти“, тъй като съвсем не бе забравил изнурителния труд и оскъдните дажби... болестите, злополуките, изтощението... палещото слънце и комарите през лятото, хапещия студ през зимата, снега и ледения вятър. Проследяваше с поглед как другите отиват на работа, виждаше изпълнените със завист и омраза лица на децата, с които някога бе работил — Стиви, Енрике, Сал, — да преминават край него и инстинктивно разкършваше ръце. Дори и двата месеца безделие и относителен лукс не бяха успели да омекотят дебелите и груби мазолести слоеве, покриващи ръцете му, образували се в течение на няколко сезона работа в бригадите... Не, скуката определено беше за предпочитане.

Някъде в средата на сутринта на пътя пред фермата се събра малка тълпа. Времето се бе постоплило и във въздуха вече ухаеше на лято. Наближаващото лято се усещаше и във вятъра, и в слънцето в безоблачното синьо небе. Вероятно беше неудобно да се стои там, на открито, непосредствено под лъчите на слънцето, но тълпата не направи опит да се доближи. Така си и стоеше на пътя и наблюдаваше дома. Хората тъпчеха с крака на едно място и от време на време си споделяха с тихи гласове нещо, което отдалеч можеше да се възприеме единствено като ропот.

Рой ги погледа известно време, застанал до вратата. Бяха местни хора, повечето от които му се струваха познати. Нито един от тях не принадлежеше към сектата на Абнър, така че Рой не ги познаваше по име. Бежанчетата рядко виждаха местните хора, тъй като през по-голямата част от времето ги държаха изолирани. Рой бе ходил няколко пъти в градчето и там неизменно се бяха отнасяли към него с ледена враждебност. Колкото до „мокрите гърбове“, озовали се по нещастно стечение на обстоятелствата пред селските деца на някой пуст път, Бог трябваше да им се притича на помощ! Между другото, дори и самите братя се стремяха да живеят изолирано и определени среди от

местните жители гледаха с лошо око на тях, макар че през последните години сектата рязко бе увеличила числеността си. Само през изминалата зима броят на членовете ѝ бе нараснал над три пъти, а и се бе сдобила с нови филиали в някои от околните села.

Една жена от тълпата, с изпито лице, забеляза Рой и му се закани с мършав юмрук.

— Еретик! — изкрещя. — Богохулник!

Останалата част от тълпата започна да бръмчи, подобно на голям разсърден кошер. Жената се изплю в посока на Рой и лицето ѝ се изкриви. Цялото ѝ тяло се приведе свирепо напред, макар и тя да не можеше да не си дава сметка, че няма как да го улучи с плюнката си.

— Еретик! — изкрещя повторно и жилите на мършавия ѝ врат изпъкнаха като въжета.

Рой влезе в къщата, но продължи да наблюдава тълпата иззад покритите със завеси предни прозорци. Шумотевица се разнасяше не само навън, но и в самата къща. Братята още от сутринта се бяха залостили в кухнята и водеха разгорещени спорове. Страстта, която влагаха в думите си, с лекота пробиваше тънките, измазани с гипс, стени на полусрутения стар дом. Най-сетне вратата на кухнята рязко се отвори и оттам изскочиха госпожа Зиглър, двете ѝ деца и хилавият ѝ съпруг с измъчено лице, последвани от други две семейства от братята — общо девет души. Повечето носеха куфари, а неколцина бяха взели раници и вързопи. Абнър, застанал до кухненската врата, ги проследи с поглед. Гневът му проличаваше само от това, че кокалчетата на ръцете, с които стискаше вратата, бяха побелели.

— Вървете си в такъв случай! — каза Абнър презрително. — Ние ви заплюваме! И изобщо не си помисляйте да се връщате!

Той леко се олюля и продължи с глас, изпълнен с омраза:

— Без вас ще ни е по-добре, чухте ли ме? Чухте ли ме? На нас не ни трябваат недалновидни и слабохарактерни хора!

Госпожа Зиглър не му отговори и нито забави, нито ускори ход. Острото ѝ като брадва лице обаче бе покрито със сълзи. За голямо учудване на Рой, тъй като имаше репутацията на зла жена, тя спря до вратата на къщата и го прегърна.

— Ела с нас! — каза му, като го притисна силно. — Рой, моля те, ела с нас! Можеш, знаеш го! Ще намерим място за теб и всичко ще бъде наред.

Рой не отвърна нищо и едва удържа на желанието си да се отдръпне. Не се чувстваше уютно в прегръдките ѝ. Въпреки всичко тя докосна една дремеща частица от неговата душа, нещо, което той смяташе, че отдавна бе надживял. За миг му се стори, че е хванат в капан, че не може да диша, че всеки момент ще се събуди и ще напусне приятен сън, за да се озове в къде-къде по-жестока и по-истинска действителност.

— Ела с нас! — повтори госпожа Зиглър още по-настойчиво, но той леко поклати глава и се отдръпна от нея.

— В такъв случай ти си страхотен глупак! — извика тя с вече сърдит глас, но Рой в отговор само повдигна рамене и се усмихна загадъчно.

— Дявол да го... — понечи да каже отново госпожата, обаче очите ѝ повторно се изпълниха със сълзи и тя с бързи стъпки излезе от къщата, последвана от останалите членове на групата си. Бежанчетата — и тях ги държаха в относителна изолация от децата на братята — погледнаха Рой с изпълнени с уплаха очи.

През цялото това време Абнър не бе откъснал поглед от Рой. Този поглед беше твърд и предизвикателен, но в него сега имаше и капчица отчаяние, така че на Рой се стори, че в този момент Абнър е неуверен в себе си и уязвим. Рой спокойно отвърна на погледа му, без да примигва, и след малко Абнър се поотпусна. Извърна се и излезе с несигурни стъпки от стаята, наклонил се на едната страна като църковна камбанария по време на силен вятър.

Навън тълпата отново забръмча, когато госпожа Зиглър заедно с групата си прекоси шосето. При срещата на двете групи имаше много ръкомахане и поклащане на глави, като от време на време някой посочваше с ръка къщата. Бръмченето се засили, после постепенно стихна. Накрая госпожа Зиглър и групата ѝ се отправиха към селото, придружени от някои от местните хора. Затътриха се с унили стъпки по средата на прашния път, влачейки опърпаните си куфари. Само неколцина се извърнаха, за да погледнат за последен път къщата.

Рой ги проследи с поглед, докато се изгубиха. Лицето му беше безизразно и спокойно. Продължи да наблюдава пътя дълго време, след като те изчезнаха.

Някъде по пладне се появи цяла сюррия репортери. Пристигна с един от огромните нови автомобили на метаново гориво, които все още

рядко се срещаша източно от Омаха. Смесиха се с тълпата от местни хора, правиха фотографии, задаваха въпроси и постепенно започнаха да си пробиват път към къщата. Рой ги наблюдаваше с любопитство, сякаш бяха еднорози, странни останки от вече завършил цикъл на творението. Повечето репортери вероятно бяха от Държавния колеж или от Алтона, новата столица на щата, места, където отново започваха да се печатат няколко малотиражни вестника. Един обаче имаше на ръката си лента, удостоверяваща неговото качество на кореспондент на един от големите вестници от Денвър. Вероятно именно този вестник бе осигурил парите за колата. Беше много странно да ти се припомня, че все още съществуват части от страната, останали ако не непроменени (нямаше страна в света, която да може да се похвали с това) и богати (нямаше вече богатство по някогашните стандарти), то все пак по-заможни от тукашните краища. Цялата западна част на страната, от 95-и западен меридиан до 122-ри, бе останала недокосната от Потопа. Макар и Западът също да бе пострадал от колапса на националната икономика и от последвалите социални вълнения, голяма част от неговата промишлена база беше останала непокътната. Денвър, един от малкото големи американски градове, построени на достатъчно голяма височина, за да не бъдат застрашени от прииждащите води, бе новата федерална столица. Макар и по-беден, и по-овехтял, продължаваше да е голям и динамичен градски център.

Абнър излезе навън, за да вкара в къщата репортерите и да прогони неверниците, и след малко Рой чу как гласът му закънтя като църковен орган. Когато репортерите влязоха в столовата, Рой вече се бе устроил на масата и ги очакваше. От двете му страни бяха седнали Реймънд и Арон.

Фотографираха го, докато седеше на масата. Фотографираха го и когато той с възпитан тон отказа да отговаря на въпросите им. После Арон му подаде предварително подготвените документи и Рой ги подписа и повтори на глас юридическите формулировки, които бе заучил предварително. Това също бе запечатано на фотографиите. Сетне журналистите, след като не успяха да измъкнат нищо повече от него и се почувстваха неловко от безизразния му поглед, си тръгнаха.

След още няколко минути, сякаш вече всичко бе приключило, сякаш заминаването на репортерите бе лишило от значимост всичко, което можеше да се случи, повечето хора от чакащата навън тълпа

също се магнаха. Само един-двама души, заели позата на лешояди, останаха да чакат на отново опустелия път.

Обядът мина спокойно. Рой яде с голям апетит, като си поиска допълнително от всяко блюдо. Госпожа Крамър беше весела, както винаги, но всички останали бяха унили. Дори Абнър изглеждаше потресен от схизмата, току-що разцепила неговата черква. След приключването на обяда Абнър се изправи и започна да се моли на глас. Братята, с отчаян вид, продължиха да седят на масата. Някои слушаха молитвите на Абнър, други — не. Абнър, размахал ръце към големите почернели тавански греди, вече се бе изпотил от напрежение, когато в помещението влезе Питър и след известно колебание се опита да привлече погледа му. Когато стана ясно, че Абнър няма да му обърне внимание, Питър повдигна рамене и наруши мълчанието с равен и спокоен глас:

— Абнър, дойде шерифът.

Абнър прекрати молитвите. Изръмжа подобно на изтощена и попаднала в плен мечка, която някой сръгва с копие. Бавно отпусна ръце и дълго време не каза нищо. Накрая потрепери, сякаш се опитваше да се разсъни. Погледна въпросително Рой, изправи рамене и излезе от стаята.

Приеха шерифа в преддверието. Реймънд, Арон и госпожа Крамър се настаниха в разбитите стари кресла. Рой — в единия край на стола от разваленото пиано. Абнър бе застанал малко по-напред от останалите, сключил ръце зад гърба си и стъпил здраво на пода, като че ли се намираще върху мостика на шхуна, устремила се към бурята. Сам Брадок, шерифът на областта, стрелна с поглед останалите, като задържа малко повече погледа си върху Рой, а после се обърна направо към Абнър, сякаш бяха сами в стаята.

— Здравсти, Абнър — каза.

— Здравсти, Сам — отвърна тихо Абнър. — Предполагам, че не си дошъл само за да ме поздравиш.

Брадок изсумтя. Беше нисък и набит възрастен човек със сива коса и уморено лице. Униформата му бе лъснала от старост и закръпена на десетина места, но чиста. Големият стар пистолет в кобура на бедрото му изглеждаше очукан, ала изправен. Шерифът си поигра известно време с безформената си стара шапка — очевидно се

чувстваше неловко и все пак бе изпълнен с решимост. Най-сетне проговори:

— Дошъл съм, Абнър, за да те убедя да не вършиш тази глупост.

— Наистина ли си дошъл за това? — попита Абнър.

— Ще си правим каквото ни кефне... — започна с писклив глас Реймънд, но Абнър му даде знак да замълчи. Брадок отмести вълг поглед към Реймънд, после отново се обърна към Абнър. Умореното му лице се втвърди.

— Няма да позволя това — заяви строго. — В нашия край няма да допускаме такива неща.

Абнър не каза нищо.

— Не можеш да ни попречиш, шерифе — отвърна Арон. Гласът му бе малко разгорещен, но все пак овладян. — Всичко си е по закон, до последната запетайка.

— Не знам дали това е съвсем вярно... — започна Брадок.

— Затова пък аз го знам, шерифе — продължи спокойно Арон. — В качеството си на узаконена и призната църква, ние сме защитени от закона. Има и много прецеденти, повечето от последно време, одобрени от по-горната инстанция: искът на Карлтън срещу щата Върмонт, на Тренхолм срещу щата Западна Вирджиния, на Духовната църква срещу щата Ню Йорк. А случаят от Тайлърсвил е едва от миналата година. У нас Законът за свободата на вероизповеданията...

Брадок въздъхна и така призна, че е съгласен с истинността на твърденията на Арон. Може би преди това се бе надявал да блъфира успешно и да ги накара да му се подчинят.

— Този закон го гласува идиотският „Конгрес от времето на Потопа“ през 1993 година — каза презрително Брадок. — Тогава бяха така паникьосани и така наплашени от края на света, не гласуваха какви ли не дивотии. Това е лош закон, калпав закон...

— И така да е, шерифе, нямаш право да го отменяш...

Внезапно Абнър започна да говори — бавно, тежко и натъртено. Подчертано назидателно, без изобщо да се впечатлява, че бе прекъснал разговора. Всъщност може би въобще не го бе и слушал.

— Сам, ти знаеше ли, че в тази ферма е живял моят дядо? А преди него — баща му. Живели са по старовремски, но са оцелели и добрували. На прапрадядо ми не му е трябвало нищо, произведено от външния свят. Купувал си е от него може би само гвоздеи, пък и тях е

можел да си произведе, ако е искал. Всичко, което им е трябвало за ядене или за облекло, са го получавали или от гората, или от земята на тази ферма. Ние вече не го умеем. Забравихме да живеем както едно време и за това на главите ни се стовари Потопа. Стовари се като Божие проклятие, като Божие наказание. Старото време отново се върна, а ние сега сме почти беззащитни, след като вече няма универсален магазин на главната улица. Трябва да заживеем отново по старовремски или ще изчезнем от тази земя и тя няма да ни запомни...

Абнър, изпотил се от собствените си думи, вече бе обърнал просветлен поглед към Брадок, сякаш искаше да привлече и него към своята истина.

— Това обаче е толкова трудно, Сам — продължи. — Ще ни се наложи доста да се потрудим, за да се научим отново да живеем по старовремски. Ще трябва да го усвояваме стъпка по стъпка...

— Някои от тези знания не ни вършеха работа — възрази мрачно Брадок.

— Работата е там, че през миналата година в Тайлърсвил направо удвоиха добивите. Можеш ли да си представиш какво би означавало това за един беден и изгладнял край като нашия?

Брадок го прекъсна, поклати посивялата си глава и повдигна ръка с жест, сякаш управляваше пътното движение.

— Казвам ти, Абнър, че селото няма да приеме тази работа. Длъжен съм да те предупредя, че някои от момчетата са решили даже и да нарушат закона, ако трябва да ти попречат. Пък и, между нас казано, може и аз да реша да им помогна...

Госпожа Крамър се засмя. Дотогава си мируваше и само се усмихваше добродушно, така че внезапният ѝ смях, наподобяващ граченето на врана, изненада всички присъстващи в малкото помещение.

— Ти няма да направиш нищо, Сам — каза тя приветливо. — И останалите няма да си мръднат пръста. Половината област вече е с нас. Почти всички селяни, че и голяма част от градските хора. — Усмихваше се, но очичките ѝ бяха малки и злобни. — А и не забравяй, че и ние знаем къде живееш, Сам Брадок. Знаем и къде живее сестра ти. И къде живее нейното момиче, дете сега е във Фрамингтън.

— Вие какво? Да не би да сте решили да заплашвате служебно лице? — попита Сам, но гласът му бе слаб, а лицето му придоби още

по-уморен и измъчен вид. Госпожа Крамър отново се засмя, после настъпи мълчание.

В продължение на един дълъг момент Брадок не помръдна, залепил поглед в пода, но след това се раздвижи, нахлузи енергично шапката си и като показва подчертано пренебрежение към братята, се обърна направо към Рой.

— Ти, синко, не си длъжен да оставаш при тези хора — каза му. — Това, дето ти го казвам, е съгласно закона. Само кажи една думичка, синко, и веднага ще те изведе оттук. Още сега — повтори му с обнадежден поглед. Лицето му беше изпълнено с решимост и той докосна дръжката на пистолета си, сякаш за да окуражи Рой. — Никой не може да ни попречи. Какво ще кажеш?

— Не, благодаря ви — отвърна тихо Рой. — Ще остана.

Тази нощ, докато Абнър продължаваше да кърши ръце и да се моли на глас, полузадрямалият Рой седеше пред огъня, без каквито и да е тревоги, и наблюдаваше как в светлината на пламъците гърчещата се сянка на Абнър подскача по варосаните стени. Знаеше, че слагат нещо във виното, което редовно му даваха, може би скътано от някого успокоително, но то не му бе необходимо. Абнър не престана да го призовава да разкрие сърцето си за Божията благодат, но и това не бе необходимо. Не му бе необходимо нищо. Изпитваше спокойствие и самообладание и се чувстваше някак си откъснат от всичко, което ставаше наоколо. Струваше му се, че наблюдава света през телескоп, обърнат наопаки, като интересът му към малките мятащи се фигурки бе изключително от научно естество. Сякаш гледаше телевизия с изключен звук. Ако ставаше дума за Божията благодат, той я бе усвоил още преди месеци. Още по време на ужасната зима, когато въпреки вледеняващите бури и режещия вятър заедно с всички останали, мокри гърбове и братя, полагаха камъни в основите на една сграда по дванайсет часа на ден и замалко не измряха от глад. Това стана по същото време, когато започнаха да се разнасят слухове за събитията в Тайлърсвил, където действаше филиал на църквата на братята. По същото време, когато Абнър, който дотогава не бе обръщал никакво внимание на родствените връзки помежду им, започна вечер да му разказва как са живеели едно време...

А може да бе започнал да усеща страшния студ много по-рано, още в първия ден на настъпването на новия свят, когато водата покри

колелата на тойотата, с която семейството им се опита да се измъкне, а някъде зад гърба им продължи да се разнася отчаяният лай на Тоби. Баща му умря още в същия ден. Умря от сърдечен удар, докато се опитваше да качи семейството си на претоварена лодка, която трябваше да отплава за „безопасния“ Ню Джърси. Няколко месеца по-късно умря и майка му. Почина в един от импровизираните бежански лагери, наречени „градове на Потопа“, изникнали като гъби по височините покрай новата брегова линия. Тя вече се бе предала. Беше седнала в калта, положила върху коленете глава със затворени очи, и умря. Рой се нагледа на подобни сцени още безброй пъти, докато живееше в градовете на Потопа. Бяха толкова ужасни места, че в сравнение с тях дори и фермата на Абнър с нейната сиромашия, сякаш описана от Дикенс, с принудителния ѝ труд и гладни дажби му се стори нещо хубаво. Понякога с известно неудобство признаваше пред самия себе си, че вече рядко мисли за майка си и баща си. Сякаш автоматично ги изключваше от разума си, когато настъпеше време да си спомни за тях. Дори и не проля сълзи за своите родители. Когато затваряше очи, виждаше или Тоби, или котарака Базил, тичащ, мяукащ и навирил опашката си като знаме. Именно тогава му ставаше тъжно и в гърлото му се появяваше буца.

Все още беше тъмно, когато излязоха от къщата. Рой, Абнър и Арон вървяха един до друг. Абнър носеше голяма опърпана раница. Ханк и Реймънд вървяха пред тях с двуцевки в ръце, ей така, за всеки случай. Последните следобедни зяпачи обаче бяха прогонени от студа още преди часове и шосето беше чисто. Никой не говореше и единственият звук, който се чуваше, бе хрущенето на чакъла под подметките на ботушите им. Сутринта отново бе мразовита и босите крака на Рой изгаряха от студа и острите камъчета, но той стоически понасяше болката. Дъхът им ставаше видим на звездната светлина. Полята от двете им страни бяха мрачни и безформени. По някое време се чу шумолене, предизвикано от невидимо животно, уплашено от тях. Появи се мъгла и дълги сребърни пръсти обхванаха краката им.

Небето на изток, където морето дремеше зад планините, започна да посивява. Рой си представи как водите се издигат все по-високо и по-високо, докато най-сетне търпеливо заобиколят основите на хълмовете и си пробият път в равнината. Там щяха да напредват неуморно, също като мъглата, и бавно да залепят и погълнат селото,

фермата и нивите. Най-сетне над повърхността щяха да останат да се подават единствено най-горните клони на най-високите дървета. Щяха да стърчат известно време към небето подобно ръцете на удавници, а после също бавно и безмълвно да се скрият под водите.

Някъде в мрака се чу птича песен. Хората се отклониха от пътя и започнаха да вървят през полето, шляпайки в студената кал. Не след дълго щеше да се сее пролетната пшеница, а след нея — и царевичката.

Спряха. Зората се изпълни с въздишката на вятър. Все още никой не нарушаваше мълчанието. Безмълвно му помогнаха да съблече старата хавлия, която бе облякъл. Преди да напусне дома, се бе изкъпал, а после бяха втрили в тялото му гъсто благоуханно масло. Госпожа Риърдън с малки сребърни ножички бе отрязала кичур от косата му, който даде на братята.

Остана съвсем гол. Дадох му знак да продължи напред и той го направи. Краката му омекнаха и стъпките му станаха неуверени.

На това място бяха очертали широк кръг с помощта на сигнални свещи, които съскаха и светеха бледо сред не по-малко бледата утринна светлина. В центъра на кръга бе издълбана вдлъбнатина.

Рой легна във вдлъбнатината и усети как голите му гръб и бедра потъват в студената кал. Тя изпълни и косите на тила му. Калта издаваше тихи звуци, докато момчето се наместваше удобно, преди да застине неподвижно. Утринният бриз беше хладен и то започна да трепери от студ. Стори му се, че е притиснато към земята от силната и ледена ръка на великан.

Те го обкръжиха. Както бе легнало, му изглеждаше, че се извисяват на километри над него. Лицата им бяха сурови и ръбести, сякаш издялани от стара дървесина. Абнър започна да рови в раницата и Рой стрелна за миг суровото му и изпито лице. Когато се изправи, държеше в ръката си голям и добре наточен ловджийски нож.

Абнър започна да говори. Гласът му беше звучен и грапав. Рой обаче не го слушаше. Погледна спокойно как Абнър издигна ножа във въздуха, после за последен път обърна очи в посока към морето, таящо се зад планините и зад километрите скали, ниви и гори...

Дали това ще е достатъчно, помисли си, без да обръща внимание на надвесилите се над него подобни на плашила фигури. Продължи да напруга поглед по посока на Присъствието. Опитва се да заговори това Присъствие, морето, това огромно и лишено от всякакви угризения

божество. Опитва се да се спазари с него хитро, лукаво и с надежда, подобно на селянка на пазар, да го убеди в голямата полза, която то щеше да има от стоката, от неговата смърт. Това достатъчно ли ти е? Това ще ти стигне ли?

Ще престанеш ли да напредваш най-сетне?

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.